

เอกสารประกอบวารสารการประชุมที่ ๓.๕

องค์ความรู้การสร้างงาน

วิทยานิพนธ์ : ศิลปะล้ำค่าของเมืองเพชร

ธานินทร์ ชื่นใจ

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์

สาขาศิลปะและการออกแบบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

๒๕๕๕

45.5

515ด

.2

สำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
คำนำ

ก

ตามที่สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ ในการมอบปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาศิลปะ และการออกแบบ (ลายรดน้ำ) ให้แก่ นายธานินท์ ชื่นใจ นั้น

ในการนี้สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้มอบหมายให้ทาง มหาวิทยาลัยถอดองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องลายรดน้ำ และจัดทำเป็นรูปเล่ม เพื่อให้ ความรู้กับนักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจทั่วไป

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า องค์ความรู้การสร้างงาน “ลายรดน้ำ : ศิลปะล้ำค่าของเมืองเพชร” นี้ จะให้ความรู้เป็นประโยชน์กับผู้สนใจ ทุกท่าน

คณะผู้จัดทำ

๒๕๕๖

เลขหมู่ 745.5
ค ๕15ค
ท 183979
เลขทะเบียน T 183979

E ๓๗ ๖.ค. ๒๕๕๖

สารบัญ

เกียรติภูมิ	ค
ประวัติช่างธานีินทร์	1
ประวัติความเป็นมา	11
ลายรดน้ำ	13
ลายรดน้ำบนงานกระเบื้องเซรามิค	18
ลายรดน้ำบนแผ่นไม้	25
ลายรดน้ำเครื่องปั้นดินเผา	33
ภาคผนวก	38

PBRU PHETCHABURI ARC

1000176614

เกียรติภูมิ

จากที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีได้คัดเลือกผู้รับปริญญาเกิตติมศักดิ์ ประจำปี 2555 และผู้ได้รับปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ คือ นายธานินทร์ ชื่นใจ ซึ่งท่านได้มีผลงานมากมาย อาทิ เช่น

ผลงานออกแบบในจังหวัดเพชรบุรี

- การออกแบบพระธาตุฉิมพลีพระเศรชฐีนวโกฏิ ณ วัดข่อย จังหวัดเพชรบุรี เขียนจิตรกรรมฝาผนังอุโบสถ เรื่องพระมหาชนก วัดหนองปิ่นแตก
- ภาพเขียนลายรดน้ำบานประตูหน้าต่างโบสถ์ ณ วัดม่วงงาม จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ.๒๕๔๒
- ภาพเขียนลายรดน้ำบานประตูโบสถ์ ณ วัดนิคม อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ.๒๕๔๕
- เขียนภาพลายรดน้ำบานประตูและหน้าต่างโบสถ์ ณ วัดปากลาด จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ.๒๕๔๙
- เขียนภาพลายรดน้ำบานประตู ณ วัดป้อม จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ.๒๕๕๑
- ภาพเขียนลายรดน้ำบานประตูหน้าต่างโบสถ์ ณ วัดสระพัง จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ.๒๕๕๔ – ปัจจุบัน

นอกจากผลงานในจังหวัดเพชรบุรีแล้ว นายธานินทร์ ชื่นใจ ยังได้สร้างผลงานในต่างจังหวัด เช่น

- เขียนลายรดน้ำบานประตูโบสถ์ วัดเขากรอย จังหวัดสงขลา
- ภาพเขียนลายรดน้ำบานประตูโบสถ์ ณ วัดบุคโล จังหวัด

กรุงเทพมหานครการผลิตงานโดยใช้การเขียนลงรักปิดทองและลายรดน้ำแบบ
อนุรักษ์ โดยนายธานีรินทร์ ชื่นใจ ให้คำแนะนำและอธิบาย ขั้นตอนในการทำลาย
รดน้ำ เป็นวิทยาทาน

- วารสารเพชรนิวิส์ ฉบับลายรดน้ำ
- หนังสือเผยแพร่งานลายรดน้ำ เผยแพร่ ณ ประเทศอินเดีย
- หนังสือเผยแพร่ของกรมศิลปากร เรื่อง งานช่างพื้นบ้าน
- บทความในหนังสือพิมพ์ปฏิรูป คอลัมน์ ร้อยเรื่องเมืองเพชร ฉบับ

๑-๑๕/๐๓/๕๖

- หนังสือเพชรบุรีเมืองงาม สกุลช่างเมืองเพชร
- วารสาร ลานศิลปในเมืองเพชรเฉลิมพระเกียรติ

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่ได้รับการยกย่อง เช่น

- ทูลเกล้าฯ ถวายงานลายรดน้ำ ชื่อว่า “ภาพเทพอวยพร” แต่
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ โดยผ่านผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี
- การถวายงานสาธิตการทำลายรดน้ำ แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา
สยามบรมราชกุมารี พร้อมกับคณะท่านทูตานุทูต ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบุรี

- ทูลเกล้าฯ ถวายงานลายรดน้ำ ชื่อภาพว่า “ภาพเทพจงรักภักดี” แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานของที่ระลึกให้แก่ นายธานินทร์ ชื่นใจ ณ วัดคงคาราม อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

- การถวายงานลายรดน้ำ แต่พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ณ ตำบลเจ็ดเสมียน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

- ทูลเกล้าฯ ถวายงานลายรดน้ำมีชื่อว่า “กินรี” แต่พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ณ ตำบลเจ็ดเสมียน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี การมอบงานลายรดน้ำ แต่ พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรี และนายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในงานอาเซี่ยนสัมพันธ์ ณ วัดพระพุทธไสยาสน์ (วัดพระนอน) อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ผลงานดังกล่าวคณะกรรมการได้จัดทำเป็นรูปเล่มเข้าเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ซึ่งคณะกรรมการได้เห็นประจักษ์ถึงผลงานของ นายธานินทร์ ชื่นใจ และมีมติให้ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ

เพื่อให้ผลงานของ นายธานินทร์ ชื่นใจ เกิดประโยชน์กับเยาวชน นักเรียน นักศึกษา บุคคลทั่วไป ได้รับความรู้และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

มหาวิทยาลัยจึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานถอดองค์ความรู้ และหวังเป็น
อย่างยิ่งว่าการถอดองค์ความรู้ในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจทุกท่าน

ประวัติช่างานินทร์

ชื่อ นายธานินทร์ ชื่นใจ สัญชาติ ไทย อาชีพ รับจ้าง
เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๑๒ รวมอายุ ๔๔ ปี
ที่อยู่ ๔๘ ถนนท่าหิน ตำบลท่าราบ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ๗๖๐๐๐
โทรศัพท์ (มือถือ) ๐๘๙ - ๐๑๕๒๐๙๙

ชื่อบิดา นายสม ชื่นใจ
ชื่อมารดา นางผิยน ชื่นใจ

สถานภาพครอบครัว

ชื่อภรรยา นางจรรุวรรณ ชื่นใจ สัญชาติ ไทย

บุตร จำนวน ๓ คน

๑. นางสาวเกษรทิพย์ ชื่นใจ
๒. เด็กชายเกศฤทธิ์ ชื่นใจ
๓. เด็กหญิงปริญญาภรณ์ ชื่นใจ

ตำแหน่ง/หน้าที่การงานปัจจุบัน ช่างลายรดน้ำ สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม
สถานที่ติดต่อ ๔๘ ถนนท่าหิน ตำบลท่าราบ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ๗๖๐๐๐
โทรศัพท์(มือถือ) ๐๘๙ - ๐๑๕๒๐๙๙

ประวัติการศึกษา

ประถมศึกษา โรงเรียนวัดดอนไก่เตี้ย จังหวัดเพชรบุรี

มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสุวรรณรังสฤษฎ์วิทยาลัย จังหวัดเพชรบุรี

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนเพาะช่าง

ประสบการณ์การทำงาน

ผลงานศิลปกรรมการออกแบบในจังหวัดเพชรบุรี

พ.ศ.๒๕๓๕ เขียนจิตรกรรมฝาผนังดำหนัก ณ วัดวังพุทไธโร จังหวัดเพชรบุรี

พ.ศ.๒๕๓๖ เขียนจิตรกรรมฝาผนังที่ศาลาอัมพร ณ วัดมหาธาตุ จังหวัดเพชรบุรี

พ.ศ.๒๕๔๐ เขียนลายรดน้ำบานประตูหน้าต่างศาลาการเปรียญ ณ วัดคงคาราม

จังหวัดเพชรบุรี

พ.ศ.๒๕๔๒ เขียนลายรดน้ำบานประตูหน้าต่างโบสถ์ ณ วัดม่วงงาม จังหวัด

เพชรบุรี

พ.ศ.๒๕๔๕ เขียนลายรดน้ำบานประตูหน้าต่างโบสถ์ ณ วัดนิคม อำเภอลำสนธิ

จังหวัดเพชรบุรี

พ.ศ.๒๕๔๙ เขียนลายรดน้ำบานประตูหน้าต่างโบสถ์ ณ วัดปากวัด จังหวัดเพชรบุรี

พ.ศ.๒๕๕๐ เขียนลายรดน้ำบานประตูหน้าต่างโบสถ์ ณ วัดชีประเสริฐ จังหวัด

เพชรบุรี

พ.ศ.๒๕๕๑ เขียนลายรดน้ำบานประตูหน้าต่างโบสถ์ ณ วัดป้อม จังหวัดเพชรบุรี

พ.ศ.๒๕๕๔ - ปัจจุบัน เขียนลายรดน้ำบานประตูหน้าต่างโบสถ์ ณ วัดสระพัง

จังหวัดเพชรบุรี

ผลงานศิลปกรรมการออกแบบในต่างจังหวัด

พ.ศ.๒๕๔๒ เขียนลายรดน้ำบานประตูหน้าต่างโบสถ์ ณ วัดสำโรงเหนือ จังหวัด

สมุทรปราการ

พ.ศ.๒๕๔๓ เขียนลายรดน้ำบานประตูหน้าต่างโบสถ์ ณ วัดคอนยายหอม
จังหวัดนครปฐม

พ.ศ.๒๕๔๗ เขียนลายรดน้ำบานประตูหน้าต่างโบสถ์ ณ วัดไทรนาศิริรักษ์
จังหวัดราชบุรี

พ.ศ.๒๕๕๐ เขียนลายรดน้ำบานประตูหน้าต่างวิหารหลวงพ่อพุทธโสธร
ณ วัดโพธิ์น้อย จังหวัดศรีสะเกษ

พ.ศ.๒๕๕๓ เขียนลายรดน้ำบานประตูหน้าต่างโบสถ์ ณ วัดบุคคโล จังหวัด
กรุงเทพมหานคร

พ.ศ.๒๕๕๕ เขียนลายรดน้ำบานประตูหน้าต่างโบสถ์ ณ วัดโคกรักษ์พลี จังหวัด
จันทบุรี

ผลงานทางวิชาการ

ด้านวิจัยและวิชาการ

๑. นำเสนอผลงานวิจัยร่วมกับสถาบันวิจัยและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในงาน
“การวิจัยพัฒนาท้องถิ่นเพื่อแผ่นดินไทย” ณ เมืองทองธานี กรุงเทพฯ

๒. เป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านศิลปะการออกแบบลายรดน้ำ แก่นักเรียน
โรงเรียนวัดดอนไก่อ่เตี้ย เนื่องในงานวันวิทยาศาสตร์ถอดรหัสงานลายรดน้ำ จนนักเรียน
สามารถสร้างสรรค์ผลงานเข้าประกวดได้รับรางวัลที่ ๑ ระดับประเทศ ที่เมืองทองธานี

๓. เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่นักศึกษาศาสาศิลปกรรม สาขาเคมี สาขา
ภาษาอังกฤษ และสาขาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่ศึกษาในรายวิชาเพชรบุรี
ศึกษา เรื่องงานลายรดน้ำและการออกแบบจิตรกรรมไทย

ด้านบริการชุมชน

- เป็นวิทยากรโครงการส่งเสริมกิจกรรมและพัฒนาภูมิปัญญาผู้สูงอายุ ณ
หอประชุมเทศบาลเมืองเพชรบุรี

- เป็นวิทยากรที่ชุมชนวัดเกาะ ให้แก่คณะนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยศิลปากร

- เป็นวิทยากรบรรยายให้แก่นักศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ ชุมชน

วัดเกาะ

- ตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อถ่ายทอดความรู้เรื่องลายรดน้ำแก่เยาวชน และบุคคลทั่วไปโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ณ บริเวณบ้านท่าหิน ตำบลท่าราบ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

ด้านตำรา

๑. ศิลปะลายรดน้ำกับการสืบทอดงานสกุลช่างเมืองเพชรบุรี
๒. ภูมิปัญญาศิลปะสกุลช่างเมืองเพชร กรณีศึกษางานลายรดน้ำ
๓. การเขียนลงรักปิดทองและลายรดน้ำแบบอนุรักษ์ (ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ)

ด้านบทความ

- บทความ เรื่องลายรดน้ำ ในหนังสือเมืองเพชรบุรีงานสกุลช่างเมืองเพชร
- หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ คอลัมน์ จุดประกาย (ฉ. /๑๑/๐๔/๒๕๕๔)
- หนังสือพิมพ์ข่าวสดเยาวชน คอลัมน์ ลูก "ทริบพี" สานสกุลช่าง
- วารสารเนชั่น คอลัมน์ รายงานพิเศษ เหลือง+แดง แรงฤทธิ์ในงานจิตรกรรม

ไทย

- วารสารเพชรนิวิศ ฉบับลายรดน้ำ (ฉ./๑๐๐)

ผลงานดีเด่น/ได้รับการยกย่อง

- ทูลเกล้าฯ ถวายงานลายรดน้ำ ชื่อว่า "ภาพเทพอวยพร" แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ โดยผ่านผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี
- การถวายการแสดงผลงานลายรดน้ำ แด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมกับคณะทูตมาตุภูมิจังหวัดเพชรบุรี ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

- ทูลเกล้าฯ ถวายงานลายรดน้ำ ชื่อภาพว่า “ภาพเทพจงรักภักดี” แต่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- การถวายการแสดงผลงานลายรดน้ำ แต่พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ณ ตำบลเจ็ดเสมียน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
- ทูลเกล้าฯ ถวายงานลายรดน้ำมีชื่อว่า “กินรี” แต่พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ณ ตำบลเจ็ดเสมียน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
- การแสดงผลงานลายรดน้ำ ให้แก่องค์มนตรีสุรยุทธ์ จุลานนท์ ในงานอาเซียนสัมพันธ์ ณ วัดพระพุทธไสยาสน์ (วัดพระนอน) อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
- การแสดงผลงานลายรดน้ำ ให้แก่องค์มนตรีธานินทร์ กรัยวิเชียร ในงานสุดยอดศิลปหัตถกรรม ณ ศูนย์ศิลปาชีพระหว่างประเทศ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ดร. โสมสุดา สี่วินิชย์ มอบของที่ระลึกให้แก่ นายธานินทร์ ชื่นใจ เนื่องจากได้เข้าร่วมสาธิตงานลายรดน้ำ ในงานวันอนุรักษ์มรดกไทย ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรุงเทพฯ
- นายธานินทร์ ชื่นใจ ได้มอบของที่ระลึก ให้แก่นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์อดีตนายกรัฐมนตรี ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
- ด้านพระพุทธศาสนาได้แสดงผลงานศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อให้เยาวชนรุ่นใหม่ได้ศึกษาเรียนรู้ด้านลายรดน้ำ ณ วัดคงคาราม อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
- เข้าร่วมงานสาธิตลายรดน้ำ ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีล้านนา
- เข้าแสดงผลงานและสาธิตงานลายรดน้ำ ในงานการวิจัยพัฒนาท้องถิ่นเพื่อแผ่นดินไทย ณ เมืองทองธานี กรุงเทพฯ
- เข้าร่วมสาธิตและเป็นวิทยากรบรรยายบนเวที ในงานสุดยอดศิลปหัตถกรรม ณ ศูนย์ศิลปาชีพระหว่างประเทศ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ ได้จัดทำหนังสือการผลิตงานโดยใช้การเขียนลงรักปิดทองและลายรดน้ำแบบอนุรักษ์ โดยนายธานินทร์ ชื่นใจ ได้เขียนลงหนังสือให้คำแนะนำและอธิบาย ขั้นตอนในการทำลายรดน้ำ

- เป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาการเขียนลายรดน้ำแก่ผู้ประกอบการของ
เยาวชน
- จัดฝึกอบรมนักเรียนโรงเรียนเขาสมอระบัง ในกิจกรรมสืบสานสกุลช่างเมือง
เพชร
- โครงการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โดย
เครือข่ายครู เครือข่ายงานสกุลช่างเมืองเพชร และทุนในพื้นที่
- เป็นวิทยากรให้แก่นักเรียนโรงเรียนวัดดอนไก่เตี้ย เนื่องในงานวันวิทยาศาสตร์

ความเชี่ยวชาญพิเศษ

- เป็นวิทยากรถ่ายทอด และเผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับงานศิลปวัฒนธรรม งาน
สกุลช่างเมืองเพชร *สาขาลายรดน้ำ* ให้แก่ สถานศึกษา วัด ประชาชน เยาวชน และผู้ที่มี
ความสนใจ

ความหมาย อุปกรณ์ และวิธีการสร้างสรรค์ลายรดน้ำ

ลายรดน้ำ คือวิธีการเขียนจิตรกรรมเป็นลวดลายสีทองลงบนพื้นลวดรัก หรือพื้นทา
ชาด เรียกว่า ลายปิดทองรดน้ำ ต่อมาการเรียกชื่อสั้นลงเป็น ลายรดน้ำ

ศิลปะการเขียนลายรดน้ำเริ่มมีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย และเริ่มแพร่หลาย และ
เจริญต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยา ตลอดระยะเวลาอันยาวนานกว่า ๔๐๐ ปี ช่างลายรดน้ำส่วน
ใหญ่มักเขียนระบายพื้นเป็นสีแดงชาด ที่มีทำเป็นลายรดน้ำสีดำล้วนแต่เป็นการทำกันใน
ภายหลัง การระบายพื้นลายรดน้ำต่างสีกัน กล่าวคือเป็นสีแดงอย่างหนึ่ง กับพื้นสีดำอีกอย่าง
หนึ่งนั้น สันนิษฐานว่าคงจะเนื่องมาแต่แรกคิดค้นทำลวดลายวิธีปิดทองรดน้ำได้ คงได้ทำขึ้น
ในหมู่ช่างได้ทำสิ่งของงามๆ แต่ละยุคสมัยในช่วงแรกก่อน กล่าวได้ว่าช่างหลวงเป็นผู้นำ
ทางด้านศิลปะอยู่ตลอดเวลา มีหน้าที่สร้างสรรค์เพื่อพระมหากษัตริย์ และอยู่ในพระบรม
ราชูปถัมภ์ จึงมีโอกาสได้คิดค้นสิ่งใหม่ได้ตลอดเวลา สำหรับสีมืดที่เกี่ยวกับสีเป็นสัญลักษณ์
ของพระมหากษัตริย์จึงใช้สีแดงเป็นหลัก กรณีลายรดน้ำพื้นแดงเนื่องมาจากเหตุที่ช่างหลวง
ประดิษฐ์คิดทำเพื่อทูลเกล้าฯ ถวายแด่พระมหากษัตริย์ หรือทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในส่วน

ราชการก่อน ครั้นเวลาต่อมาก็ได้แพร่หลายไปสู่วัดวาอาราม ด้วยเหตุที่พระเจ้าแผ่นดินทรงมีศรัทธา ทำเพื่อถวายวัด ทำนุบำรุงศาสนา ต่อมาชาวบ้านจึงเลียนแบบ แต่ไม่สามารถทำได้ดีเหมือนของหลวงทีเดียว และมีกฎหมายห้าม ถ้าเป็นของหลวงมักทาพื้นด้วยสีแดงชาด ส่วนสามัญชนมักทาพื้นสีดำ ดังนั้น ลายรดน้ำจึงเป็นสองสีดังกล่าว

งานลายรดน้ำ เป็นการตกแต่งเครื่องใช้ เครื่องประดับ โดยการเขียนลวดลายและรูปภาพด้วยวิธีการปิดทองรดน้ำ การเขียนลวดลายและรูปภาพด้วยวิธีการปิดทองรดน้ำ หรือลายรดน้ำ เป็นวิธีออกแบบตกแต่งเครื่องใช้ และเครื่องประดับซึ่งช่างเขียนไทยได้ทำมาเป็นเวลาช้านานแล้ว การเขียนลายรดน้ำเดิมจะเขียนเป็นรูปลายไทย ลายกนก ลายเทพเทวดา หรือสัตว์ในวรรณคดี แต่ในปัจจุบันได้มีการประยุกต์ลวดลายของการเขียนลายรดน้ำให้มีความร่วมสมัยมากขึ้น มีการผสมผสานระหว่างลายไทยกับลวดลายจากธรรมชาติ แม้ในปัจจุบันจะมีศิลปะประเภทประณีตศิลป์ที่ใช้วัสดุใหม่ๆ ทันสมัย นำมาประดิษฐ์เป็นเครื่องใช้หรือเครื่องประดับตกแต่ง แต่ความงามของจิตรกรรมลายรดน้ำก็ได้ลดคุณค่าลง ยังคงใช้วัสดุอุปกรณ์ตามแบบสมัยโบราณมาเป็นส่วนผสมในการเขียน และมีการนำศิลปะลายรดน้ำทำเป็นเครื่องใช้ประดับบ้านเรือนบ้าง ผิดกับในสมัยก่อน ซึ่งมีความเชื่อว่า ลายรดน้ำเป็นศิลปะชั้นสูง สมควรอยู่ได้เฉพาะในวัด และในวังเท่านั้น งานที่นิยมใช้ลายรดน้ำ ได้แก่ ตู้พระไตรปิฎก ตู้พระธรรม บานประตู หน้าต่าง บางแห่งนิยมทำเป็นภาพติดประดับบนฝาผนัง นอกจากนี้ เสา ศาลาการเปรียญ และเสากายในอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณารามวรวิหาร เป็นตัวอย่างลายรดน้ำโบราณสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งปัจจุบันยังมีความงดงาม ลวดลายคมเด่นชัด

วัสดุและอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์งานลายรดน้ำ

วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์งานลายรดน้ำ ได้แก่ รัก ซึ่งเป็นน้ำยางที่ได้จากต้นรัก น้ำส้มป่อย ดินสอพองบดหรือผสมน้ำยางมะขวิดหรือกาวกระถิน หรดาล ทองคำเปลว สำลี พู่กัน กระจาดชอล์ก เข็มปรุลาย กระจาดชอล์ก จานกระเบื้องหรือไม้ และกระบอกฉีดน้ำ

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานลายรดน้ำ

๑. เตรียมกระดาษไข ตามขนาดที่ต้องการ เขียนแบบด้วยปากกาหมึกซึม เป็นรูปสัตว์ต่างๆ เช่น ลวดลายธรรมชาติผสมผสานกับรูปสัตว์
๒. ใช้เข็มปรุลาย ปรุลงไปตามลายเส้นให้ทั่วทั้งภาพ
๓. ล้างวัสดุที่จะลงลาย ด้วยดินสอพองบดที่ผสมน้ำให้ทั่วจาน โดยคุณสมบัติของดินสอพอง จะช่วยจัดความมันบนวัสดุ จากนั้นใช้กระดาษทิชชูเช็ดดินสอพองบนวัสดุออก
๔. นำกระดาษไขที่เขียนภาพและปรุลายไว้วางบนวัสดุ ใช้ดินสอพองบดห่อผ้าคัลลูลูก ประคบลูบลงบนกระดาษไข เมื่อลูบทั่วแล้วก็นำกระดาษไขออก จะเกิดลวดลายตามแบบที่ปรุไว้
๕. ใช้ฟู่กันจุ่มพู่ดิน เขียนลงตามลายที่ปรุไว้ให้ทั่ว เสร็จแล้วใช้พู่ดินระบายลงไปให้ทั่วภายนอกแบบ เว้นไว้เพียงภายในเท่านั้น
๖. เช็ดรักโดยใช้สำลีจุ่มน้ำยารักผสมกับไม้เพื่อให้สำลีจับกันเป็นก้อน เมื่อสำลีจับกัน จึงเริ่มเช็ดรักลงบนวัสดุให้ทั่วใบ
๗. ปิดทองคำเปลวแท่งชนิดแผ่น ทับลงบนวัสดุให้ทั่ว
๘. ใช้น้ำรดให้ทั่วชิ้นงานแล้วเช็ดทองบนวัสดุออกด้วยนิ้วมือ
๙. ขั้นตอนสุดท้ายช่างจะใช้กระดาษทิชชูชุบน้ำหรือเช็ดชิ้นงานให้แห้ง จะได้ชิ้นงานที่มีลวดลายสวยงามตามที่มีลวดลายสวยงามตามที่ปรุลายไว้

- งานออกแบบลวดลายประดับต่างๆ เช่น บ้าน โคมไฟของเทศบาล ชุมประตู่ วัดสิ่งลวดลายประดับวัดข่อย พระธาตุฉิมพลี
- ลวดลายปูนปั้นต่างๆ

การดำรงตนอยู่ในคุณธรรมและศีลธรรม

- เป็นผู้ใช้ชีวิตีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง นำวัสดุที่เหลือใช้ และวัสดุที่ได้มาจากธรรมชาติ เช่น การนำก้อนหินมาทำงานลายรดน้ำ เป็นต้น การนำวัสดุมาเพิ่มมูลค่าในการทำงานลายรดน้ำ เช่น การเขียนลายรดน้ำบนจาน การเขียนลายรดน้ำบนเครื่องดนตรีไทย การเขียนลายรดน้ำบนพาน เป็นต้น

- เป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ นายธานินท์ ซีนใจ เป็นผู้ยึดมั่นในหลักธรรมด้านพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะในเรื่อง “การให้และการแบ่งปัน” โดยตั้งปณิธานว่าความรู้ด้านจิตรกรรมลายรดน้ำจะต้องมีการถ่ายทอดให้แก่บุคคลทั่วไป มีการสืบทอดเพื่อเป็นมรดกด้านวัฒนธรรมของแผ่นดิน ท่านจึงได้ถ่ายทอด ศูนย์การเรียนรู้ลายรดน้ำ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้งทางทฤษฎี และปฏิบัติจริงแก่เยาวชน และผู้สนใจจะเปิดสอน และฝึกปฏิบัติทุกวันเสาร์ อาทิตย์ โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ เป็นเวลานานกว่า 5 ปี ณ บ้านท่าหิน ตำบลท่าราบ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยได้รับเกียรติจากผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี มาเป็นประธานในพิธีเปิดป้าย ปัจจุบันมีเยาวชนที่ได้ผ่านการศึกษานี้ไม่น้อยกว่า 500 คน

- ให้ความร่วมมือกิจกรรมทางศาสนาและช่วยเหลืองานในพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับงานศิลปวัฒนธรรม

๗. รางวัล/เกียรติบัตร/เครื่องอิสริยาภรณ์

- ชนะเลิศการจัดบูธนิตรรศการ (บูชตัวแทนจังหวัด) โดยในงานทูบีนัมเบอร์วัน และการเผยแพร่ผลงานเยาวชน ทูบีนัมเบอร์วัน ณ เมืองทองธานี ปี พ.ศ.๒๕๕๕

- รองผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี ได้มอบเกียรติบัตรให้แก่นายธานินท์ ซีนใจ ในงานนิทรรศการทัศนศิลป์เทิดพระเกียรติ ๘๔ พรรษา ณ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี

- ได้รับโล่เชิดชูเกียรติ คุณพ่อดีเด่นผู้ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ในงานอาเซียนสัมพันธ์ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ พร้อมกับศาสตราจารย์ชานล้อม เพ็งแก้วและอาจารย์ สันฐาน ภิรมนัส ณ วัดพระพุทธไสยาสน์ (วัดพระนอน) อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

- ได้รับรางวัลเกียรติบัตรพ่อดีเด่น ในงานวันพ่อแห่งชาติ วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ณ โรงเรียนวัดดอนไก่อ่เตี้ย

- ได้รับเข็มจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในฐานะผู้อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยดีเด่น ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร
- เกียรติบัตรผู้ทำคุณประโยชน์ต่อกระทรวงวัฒนธรรม ระดับจังหวัด ด้านศิลปะ ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๕
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานของที่ระลึกให้แก่นายธานินทร์ ชื่นใจ ณ วัดคงคาราม อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
- ได้รับเกียรติบัตรเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการถ่ายทอดความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแข่งขันทักษะทางวิชาการ ณ โรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรี
- ได้รับเกียรติบัตรในการเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการ “รู้เรื่องเมืองเพชร”
- ได้รับเกียรติบัตรในการร่วมจัดนิทรรศการ “ร้อยแปดอาชีพ” ณ โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี
- ได้รับเกียรติบัตรในการเข้าร่วมจัดแสดงและสาธิตงานช่างพื้นบ้าน ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ และอุทยานการเรียนรู้ TK park
- ได้รับเกียรติบัตรในการสร้างสรรค์ผลงานเข้าร่วมแสดงนิทรรศการทัศนศิลป์เทิดพระเกียรติ ๘๔ พรรษา ณ ห้องนิทรรศการหมุนเวียน สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี

ประวัติความเป็นมา

ศิลปะการเขียนลายรดน้ำเริ่มมีมาตั้งแต่กรุงสุโขทัย โดยปรากฏหลักฐานจากจดหมายเหตุเรื่อง “พระราชไมตรีจากกรุงสยามและจีน” เมื่อครั้งพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ปกครองกรุงสุโขทัยว่า ได้มีการส่งทูตส่งพระราชอักษร เขียนด้วยลายรดน้ำทองกับเครื่องบรรณาการไปถวายกษัตริย์จีน ต่อมาศิลปะการเขียนลายรดน้ำเริ่มแพร่หลายในสมัยอยุธยา ช่างลายรดน้ำส่วนใหญ่มักเขียนระบายพื้นเป็นสีแดงชาด การทำเป็นลายรดน้ำล้วนมีแต่เป็นการทำกันในภายหลัง

การระบายสีพื้นดำนั้น สันนิษฐานว่า มาจากการคิดค้นทำลวดลายวิธีปิดทองลายรดน้ำของหมู่ช่างหลวงที่ประจำในพระราชสำนัก กล่าวได้ว่าช่างหลวง เป็นผู้นำศิลปะ และยังมีหน้าที่สร้างสรรค์เพื่อพระมหากษัตริย์ จึงมีโอกาสได้คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา

สำหรับสีพื้น ได้มีคติความเชื่อบางประการที่เกี่ยวกับสีที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ของพระมหากษัตริย์ ต้องใช้สีแดงเป็นหลัก ดังนั้นลายรดน้ำที่มีพื้นสีแดง ก็เนื่องมาจากเป็นสิ่งที่ช่างหลวงประดิษฐ์คิดทำเพื่อทูลเกล้า ฯ ถวายพระมหากษัตริย์ หรือทำในส่วนราชการ ในเวลาต่อมาพระมหากษัตริย์ได้นำชิ้นงานและความรู้เรื่องการเขียนลายรดน้ำนี้ ไปเผยแพร่สู่วัดวาอาราม บรรดาพระสงฆ์เมื่อได้เรียนรู้การเขียนลายรดน้ำแล้ว จึงได้นำมาสอนชาวบ้านให้ได้ความรู้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการทำมาหากิน ถึงแม้งานของชาวบ้านจะออกมาคล้ายกับงานของช่างหลวง แต่ถ้าดูให้ดีจะเห็นได้ว่าคุณภาพงานนั้นไม่ดีเท่าของในพระราชวังเลย อีกทั้งยังมีกฎหมายห้ามเลียนแบบ ชาวบ้านจึงใช้พื้นสีดำแทนพื้นสีแดง จึงเป็นที่สังเกตได้ว่าถ้าเป็นงานจากในพระราชวังมักทาด้วยพื้นสีแดงชาด แต่ถ้าเป็นงานของชาวบ้านมักจะใช้พื้นสีดำ

ส่วนลวดลายที่ใช้เขียนลายรดน้ำนั้น แต่เดิมจะเขียนด้วยลายไทย กนก เหวด สัตว์ในวรรณคดี แต่ในปัจจุบันได้มีการประยุกต์ลวดลายให้มีความร่วมสมัยมากขึ้น ถือเป็น การสร้างศิลปะให้มีความทันสมัยมากขึ้น

ลายรดน้ำ

เป็นภาพหรือลวดลาย ที่ปิดด้วยทองคำเปลวบนพื้นรัก ซึ่งขั้นตอนสุดท้าย คือ การเอาน้ำรด ให้ทองในส่วนที่ไม่ต้องการออกไป ปรากฏลวดลายขึ้น จึงเรียกว่า “ลายรดน้ำ” คือ ลายทองที่ล้างด้วยน้ำ

ส่วนประกอบของวัสดุดิบ

1. กาวกระถิน กาวกระถิน(แบบผลึก)
2. หรดาล
3. ฝักส้มป่อย
4. สีน้ำมันสีดำ (Flex)
5. ดินสอพอง
6. จานกระเบื้องเซรามิก เส้นผ่านศูนย์กลาง 15 เซนติเมตร
7. แผ่นไม้ ขนาด 22.5 x 25 เซนติเมตร
8. เครื่องปั้นดินเผาทรงโถ่งสูง 12.5 เซนติเมตร
9. สีสเปรย์ สีดำชนิดเงาสำหรับใช้พ่นรองพื้นจานเซรามิก
10. สีสเปรย์ สีดำชนิดด้านสำหรับใช้พ่นรองพื้นแผ่นไม้

แหล่งที่มาของวัตถุดิบ

กาวกระถิน (มาจากต้นกระถิน) มีลักษณะเป็นผลึกใส สีส้มอมม่วงแดง
โปร่งแสง

หรดาล เป็นแร่ชนิดหนึ่งมีสีเหลือง เนื้อแข็งคล้ายหินหรือดินดาน มี 2
ชนิด คือ

- หรดาลหิน นิยมใช้ทั่วไป เพราะมีราคาไม่แพงมากนัก
- หรดาลกลีบทอง (หรดาลจีน) ราคาแพง มีคุณภาพดี

ฝักส้มป่อย เป็นการนำฝักส้มป่อยไปอบให้แห้ง

รักเทียม ในที่นี้จะใช้ สีนํ้ามันสีดำ (Flex) เพราะสีชนิดนี้จะแห้งช้ากว่าสี
นํ้ามันทั่วไป และมีความมันวาว จึงนำมาใช้เป็นรักเทียมในขั้นตอนการเช็ดรัก ซึ่ง
เป็นขั้นตอนก่อนการปิดทอง เนื่องจากยางรักที่เป็นวัตถุดิบจากต้นรัก มีลักษณะ
เป็นยางเหนียวสามารถยึดเกาะพื้นผิว แต่เนื่องจากมีคนแพ้เป็นจำนวนมากและมี
ราคาแพงจึงมีการเปลี่ยนมาใช้รักเทียมในปัจจุบัน

การได้มาของวัตถุดิบ

กาวกระถิน หรดาล และฝักส้มป่อยนั้น สามารถหาซื้อได้ที่ร้านขายยา
แผนโบราณ ย่านจักรวรรดิ กรุงเทพฯ ส่วนผสม 3 อย่างนี้ เรียกว่า “นํ้ายา
หรดาล”

รักเทียม ในปัจจุบันใช้สีนํ้ามันสีดำ (Flex) แทนเพื่อสะดวกและง่ายต่อ
การเช็ดรัก

การจัดการวัตถุดิบเพื่อใช้เป็นผลิตภัณฑ์

การทำน้ำยาหรดาล (ใช้เขียนลายและถมลาย ถมพื้น) การทำน้ำยาหรดาลนั้น มีหรดาลเป็นตัวหลักที่ทำให้เกิดสีโดยมีกาวกระถินเป็นตัวช่วยให้น้ำยาหรดาลมีความเข้มข้นเพื่อที่สีจะได้ติดชิ้นงาน และน้ำส้มป่อยช่วยเจือจางในกรณีทีสีเข้มข้นเกินไป

1.การทำน้ำส้มป่อย นำฝักส้มป่อยมาคั้นกับน้ำร้อน กรองด้วยผ้าขาวบาง จะได้ “น้ำส้มป่อย” ที่มีรสเปรี้ยว

2.การเตรียมกาวกระถิน นำกาวกระถินผสมน้ำร้อน คนให้ละลาย ใช้เป็นตัวเชื่อมหรดาลกับน้ำส้มป่อย

3.การเตรียมหรดาล นำหรดาลมาป่นให้ละเอียด แล้วจึงร่อนเอาเศษผงหรือเศษกรวดออก จากนั้นนำผงหรดาลใส่น้ำผสมให้เข้ากัน แช่ทิ้งไว้ 1 คืน หรดาลจะตกตะกอน เมื่อครบหนึ่งคืนแล้วเทน้ำออกให้หมด ใส่น้ำลงไปใหม่พร้อมผสมหรดาลให้เข้ากับน้ำแช่ทิ้งไว้ 1 คืน แล้วเทน้ำทิ้งทำแบบนี้ประมาณ 7 วัน เพื่อให้หรดาลหมดความเค็ม นำหรดาลที่ตกตะกอนอยู่ไปตากแดดให้แห้งเก็บใส่ภาชนะไว้ใช้ต่อไป

4.การผสมน้ำยาหรดาล นำผงหรดาลใส่ถ้วยบดยาเติมน้ำส้มป่อยลงไปพอท่วม คนและบดให้หรดาลละลาย จากนั้นใส่กาวกระถินลงไปคนให้เข้ากันให้กาวกระถินละลาย เพื่อให้มีความเหนียวติดชิ้นงานได้ดี

การเตรียมแผ่นไม้และจานกระเบื้องนั้น ต้องนำมาล้างพื้นผิวให้สะอาดอย่าให้มีฝุ่นเกาะ ตากแดดให้แห้ง แล้วพ่นสีพื้นด้วยสีสเปรย์ให้ทั่วชิ้นงาน (ถ้าเป็นแผ่นไม้ใช้สีสเปรย์ชนิดด้าน ส่วนจานกระเบื้องใช้สีสเปรย์ชนิดเงา) ตากแดด 1 วัน

แล้วทำการพ่นซ้ำอีกครั้ง เมื่อนำมาใช้งาน ควรทำความสะอาดชิ้นงานด้วยน้ำยาล้างจานอีกครั้ง เช็ดให้แห้งสะอาด พร้อมใช้งาน สำหรับเครื่องปั้นดินเผา ล้างคราบมันด้วยน้ำยาล้างจาน เช็ดให้สะอาดไม่ต้องพ่นสีพื้น

การทำดินสอพอง (เพื่อตบลาย)

1. นำดินสอพองมาบดให้ละเอียด
2. นำผลดินสอพองมาคั่วไฟอ่อน ๆ ประมาณ 10 นาที เมื่อดินสอพองเริ่มแห้งแล้วปิดไฟ รอให้ดินสอพองเย็นตัวลง
3. นำผ้าขาวบาง ขนาด A4 มาห่อแล้วมัดทำเป็นลูกประคบ

เครื่องมือที่ใช้ในการผลิต

1. ลูกประคบ (ดินสอพองบดเป็นผง ห่อผ้า)
2. พู่กันเบอร์ 0 (พิเศษ) ใช้เขียนลาย
3. พู่กันเบอร์ 2 ใช้ถมพื้น
4. สำลี ผ้าสะอาด ทิชชู
5. สะพานมือใช้รองมือเวลาเขียนลาย
เพื่อไม่ให้ลายเปื้อน

6. กระจกไขเขียนแบบ
7. ลายที่จะนำมาใช้ในการเขียนลาย
8. เข็มเย็บผ้ามัดด้วยไม้ปลายแหลม ใช้สำหรับเจาะรูกระจกให้เป็นลวดลายตามที่ต้องการ
9. กระจกใส่น้ำล้างฟูกัน
10. ผ้าเช็ดฟูกัน
11. กระจกฉีดย้ำ

ลายรดน้ำ บนจานกระเบื้องเซรามิค

การเตรียมชิ้นงาน จานกระเบื้องเซรามิก

นำจานกระเบื้องเซรามิก มาล้างพื้นผิวให้สะอาด อย่าให้มีฝุ่นเกาะ ตากแดดให้แห้ง นำมาพ่นสีพื้นให้เป็นด่างา ตากแดด 1 วัน พ่นซ้ำในวันที่ 2 ตากแดดให้แห้ง ประมาณ 1-2 วัน เมื่อแห้งดีแล้วก็นำมาเขียนลายควรรล้างคราบมันของสีพื้น (สีดำ) ด้วยน้ำยาล้างจาน เช็ดให้สะอาดก่อนนำมาเขียนลาย

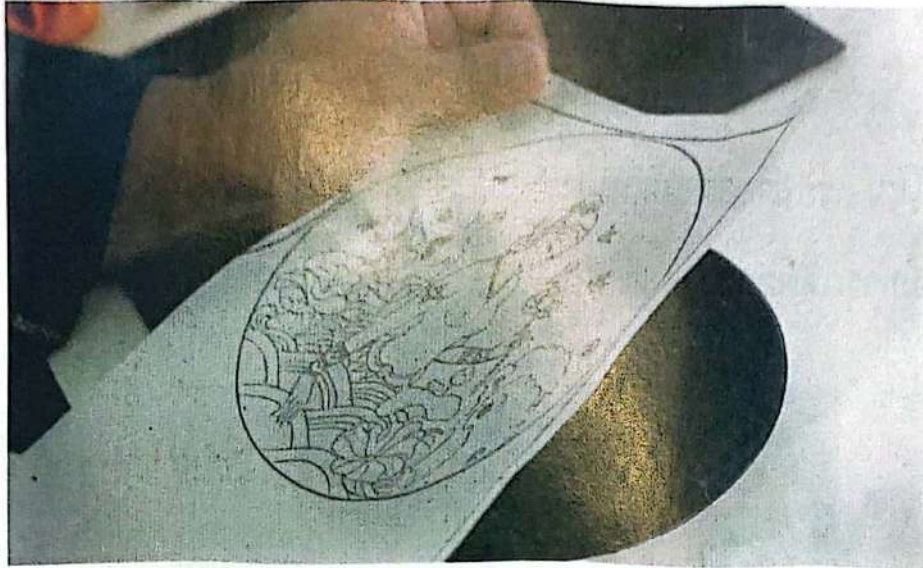
กระบวนการผลิตลายรดน้ำบนจานกระเบื้องเซรามิก

1. นำลายมาลอกแบบลงบนกระดาษเขียนแบบ (โดยกลับลายก่อนการลอกแบบ) ควรเลือกลายให้มีขนาดพอเหมาะกับวัสดุที่จะเขียน

2. นำเข็มที่ผูกกับไม้ปลายแหลมมาเจาะตามลายเส้น ให้ระยะห่างพอดี ให้ทั่วทั้งลาย

3. กลับด้านล่างของลาย นำมาวางคว่ำกับวัสดุที่จะเขียน นำลูกประคบดินสอพองมาตบลาย (การถูไปทางเดียวกันให้ทั่วทั้งลาย) เมื่อยกกระดาษไขขึ้นจะเห็นลายที่เกิดจากการตบลายอยู่บนพื้นวัสดุ (ต้องระวังอย่าให้กระดาษไขขยับ เพราะลายจะไม่ชัดทำให้ยากในการเขียนลาย)

4. นำฟู่กันมาจุ่มน้ำทรดาลในการเขียน ใช้ฟู่กันเบอร์ 0 (พิเศษ) มาเขียนลาย (ทับเส้น) และใช้ฟู่กันเบอร์ 2 ถมลาย (ระบายสีทับ) ในส่วนที่ไม่ต้องการให้แผ่นทองติด ระวังอย่าให้มีตามด ถมหนา - บางได้ เมื่อถมลายเสร็จรอให้แห้ง

5. การเซ็ตรัก นำสีน้ำมันสีดำ (Flex) มาเซ็ดให้ทั่วลาย โดยใช้สำลีก้อนจุ่มน้ำมันแล้วมาหมูนวนกับแผ่นไม้หรือพื้นโต๊ะ เพื่อให้สำลีกอดกันเวลาเซ็ดจะได้ไม่มีขุยสำลีเกาะพื้นวัสดุ ถวน 3 รอบแล้วนำมาเซ็ดบนวัสดุ ถวนเป็นวงกลมให้ทั่วลายในส่วนที่ต้องการจะปิดทอง

T 183979
T 183979

6. แปะทองคำเปลวให้ทั่วลาย ค่อย ๆ
แปะกดให้แน่นใช้นิ้วเกลี่ยทองไปเรื่อย ๆ
ให้ทั่วทั้งลาย จะเห็นได้ว่าลายจะนูน
ขึ้นมาให้เห็นในพื้นที่ทองที่แปะไว้

7. เอน้ำฉีดพรมให้ชุ่ม
(หมักน้ำ) ทั่วแผ่นทองที่ติดบน
ชิ้นงาน ทิ้งไว้ประมาณ 1 นาที
เพื่อให้คราบลองตัว ให้ทอง
ส่วนที่ไม่ต้องการหลุดออกมา

8. เอามือค่อย ๆ เก็ยทองออก โดยใช้น้ำไล่ไปเรื่อย ๆ ทองในส่วนที่ไม่เป็น
ลายจะหลุดออกมา

** หมายเหตุ ถ้ามีลักษณะเป็นผ้าบนชิ้นงานให้ใช้เครื่องเป่าลมเป่า ถ้าเป็อน
เป็นดวง ๆ เอาดินสอพองมายี้กับน้ำแล้วเช็ดออก ถ้ามีทองติดเป็นตามดให้ใช้ไม้
ปลายแหลมค่อย ๆ ขูดออก ให้รีบแก้ไขงานในตอนที่ยังงานยังไม่แห้ง

9. นำชิ้นงานที่เสร็จแล้ว มาตากแดดให้แห้ง ใช้งานได้ที่

ผลิตภัณฑ์ชิ้นงานสำเร็จรูป

ลายรดน้ำบนแผ่นไม้

การ เตรียมวัตถุดิบ แผ่นไม้

นำชิ้นงานที่แห้งสะอาดมาพ่นสีดำด้านให้ทั่วชิ้นงานเพื่อเตรียมพื้นผิว สำหรับการเขียนลายลงบนไม้ต้องใช้สีดำด้านเพราะเมื่อชิ้นงานสำเร็จจะต้องนำไปใส่กรอบจึงไม่จำเป็นต้องใช้ความมันวาว นำแผ่นไม้ไปตากแดดให้แห้ง เมื่อแห้งดีแล้ว นำมาล้างคราบมันของสีพื้นด้วยน้ำยาล้างจาน เช็ดให้แห้งและสะอาดก่อนนำมาเขียนลาย

กระบวนการผลิตลายรดน้ำ บนไม้

1. นำเทปกาวหนังกว่ขนาดกว้าง 1.25 เซนติเมตร แบบลอกง่ายมาแปะทั้ง 4 ด้านเพื่อระยยะขอบ ข้างละ

1 เซนติเมตร เพื่อเวลาใส่กรอบ งานจะได้ไม่หมิ่นจนเกินไป

2. นำลายมาลอกแบบลงบน กระดาษไขเขียนแบบ นำเข็มมา เจาะตามลายเส้น ให้ทั่วลาย

4. นำพู่กันมาจุ่มน้ำทรดาลในการเขียน ใช้พู่กันเบอร์ 0 (พิเศษ) มาเขียนลาย (ทับเส้น) และใช้พู่กันเบอร์ 2 ถมลาย (ระบายสีทับ) ในส่วนที่ไม่ต้องการให้แผ่นทองติด ระวังอย่าให้มีตามด ถมหนา - บางได้ เมื่อถมลายเสร็จรอให้แห้ง

5. การเช็ดรัก นำสีน้ำมันสีดำ (Flex) มาเช็ดให้ทั่วลาย โดยใช้สำลีก้อน จุ่มสีน้ำมันแล้วมาหมุนวนกับแผ่นไม้หรือพื้นโต๊ะ เพื่อให้สำลีกอดกันเวลาเช็ดจะได้ไม่มีขุยสำลีเกาะพื้นวัสดุ ถวน 3 รอบแล้วนำมาเช็ดบนวัสดุ ถวนเป็นวงกลมให้ทั่วลายในส่วนที่ต้องการจะปิดทอง

4. เขียนลายและถมลายในส่วนที่ไม่ต้องการให้ทองติดด้วยน้ำยาทรดล ทิ้งไว้ให้แห้ง

5. เช็ดรักให้ทั่วลาย โดยใช้สำลีก้อนจุ่มสีน้ำมันแล้วมาหมุนวนกับแผ่นไม้หรือพื้นโต๊ะ เพื่อให้สำลีอัดกันเวลาเช็ดจะได้ไม่มีขุยสำลีเกาะพื้นวัสดุ ถูวน 3 รอบแล้วนำมาเช็ดบนวัสดุ ถูวนเป็นวงกลมให้ทั่วลายในส่วนที่ต้องการจะปิดทอง

6. แปะทองคำเปลวให้ทั่วลาย ค่อย ๆ แปะกดให้แน่น ใช้นิ้วเกลี่ยทองไปเรื่อย ๆ ให้ทั่วทั้งลาย จะเห็นได้ว่าลายจะนูนขึ้นมาให้เห็นในพื้นที่ทองที่แปะไว้

7. เอน้ำฉีดพรมให้ชุ่ม (หมักน้ำ) ทัวแผ่นทองที่แปะ ทิ้งไว้
ประมาณ 1 นาที

8. เอามือค่อย ๆ เกลี่ยทางออก โดยใช้น้ำไล่ไปเรื่อยๆ นำชิ้น
งานที่เสร็จแล้วมาตากแดดให้แห้ง ใช้งานได้ทันที

ผลิตภัณฑ์ชิ้นงานสำเร็จรูป

ลายรดน้ำเครื่องปั้นดินเผา

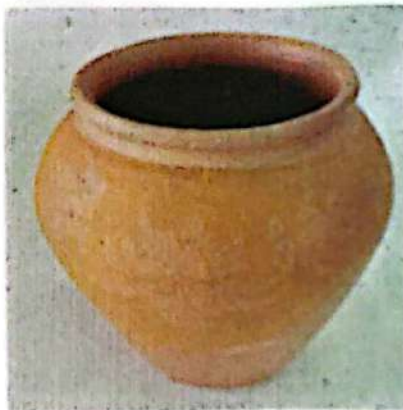
กระบวนการผลิตลายรดน้ำบนเครื่องปั้นดินเผา

นำเครื่องปั้นดินเผาที่เตรียมไว้ มาล้างทำความสะอาดอย่าให้มีฝุ่นเกาะ ตากแดดให้แห้ง เช็ดให้สะอาด ก่อนนำมาเขียนลาย การเขียนลายบนเครื่องปั้นดินเผา นั้น ไม่ต้องนำดินสอพองมาทบลาย เนื่องจากเครื่องปั้นดินเผา มีลักษณะโค้ง การทบลาย อาจทำให้ลายที่ได้มีรูปทรงที่ผิดเพี้ยน เนื่องจากกระดาษไขไม่สามารถโค้งตามรูปทรงของชิ้นงานได้ จึงต้องเขียนลายบนชิ้นงานโดยไม่ต้องมีการร่างแบบโดยการทบลายก่อน

1. เขียนลาย ถมพื้น และถมลายด้วยน้ำยา
ทรดลในส่วนที่ไม่ต้องการให้แผ่นทองติด ทิ้งไว้
จนแห้ง

2. เช็ดรักให้ทั่วลาย โดยใช้สำลีก้อนจุ่มสีน้ำมัน
แล้วมาหมุนวนกับแผ่นไม้ เพื่อให้สำลีกอด
กันเวลาเช็ดจะได้ไม่มีขุยสำลีเกาะพื้นวัสดุ ถู
วน 3 รอบแล้วนำมาเช็ดบนวัสดุ ถูวนเป็น
วงกลมให้ทั่วลายในส่วนที่ต้องการจะปิดทอง

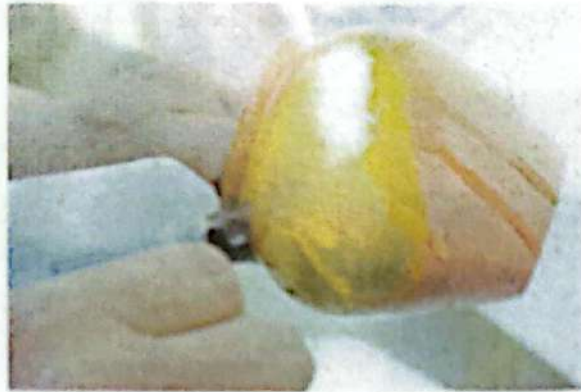
3. แปะทองคำเปลวให้ทั่วลาย

4. เอาน้ำฉีดยาให้ชุ่ม (หมักน้ำ) ทัวบริเวณที่ปิด
แผ่นทอง

5. เอามือค่อย ๆ เกลี่ยทองออก โดยใช้ผ้าไลไป
เรื่อย ๆ นำชิ้นงานที่เสร็จแล้วมาตากให้แห้ง ใช้
งานได้ทันที

ผลิตภัณฑ์ชิ้นงานสำเร็จรูป

ภาคผนวก

**ผลงานศิลปกรรมการออกแบบ
ในจังหวัดเพชรบุรี**

ออกแบบพระธาตุฉิมพลีพระเศรษฐ์นวโกฏี ณ วัดข่อย จังหวัดเพชรบุรี

ซีเขียนจิตรกรรมฝาผนังอุโบสถ เรื่องพระมหาชนก วัดหนองปีนแตก
จังหวัดเพชรบุรี

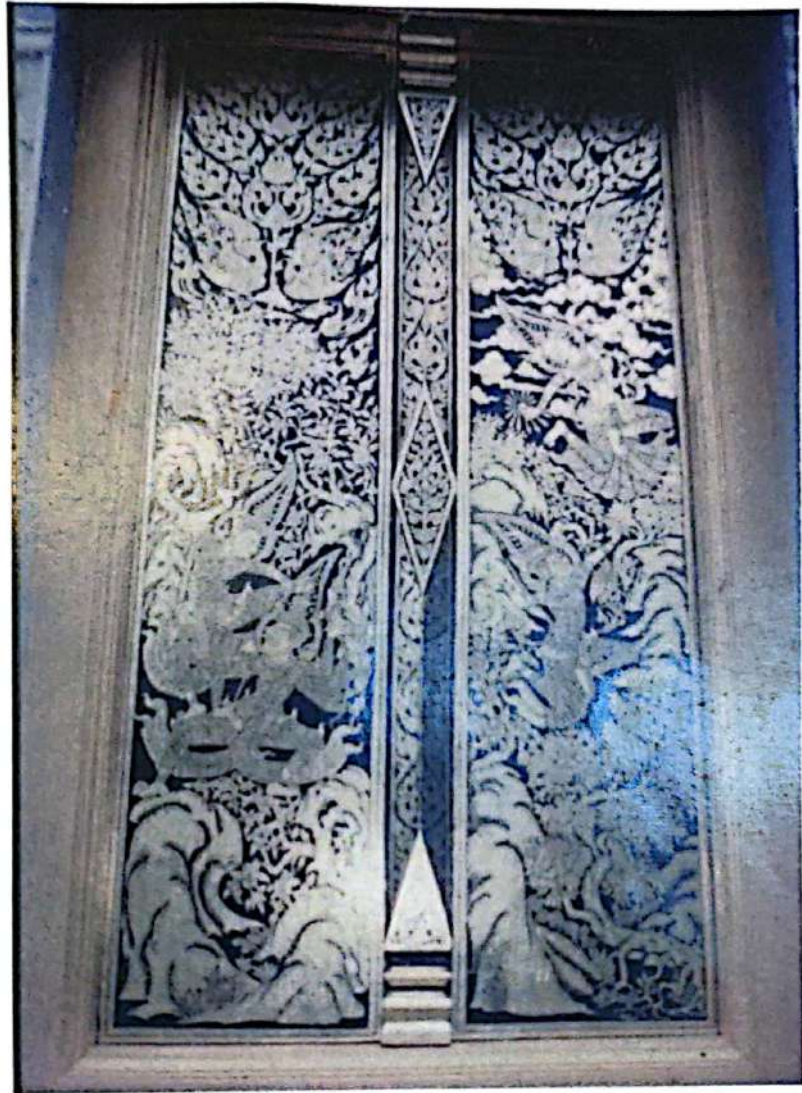

เขียนภาพลายรดน้ำบานประตูและหน้าต่างโบสถ์ ณ วัดป่ากรดจังหวัดเพชรบุรี

พ.ศ.๒๕๔๙

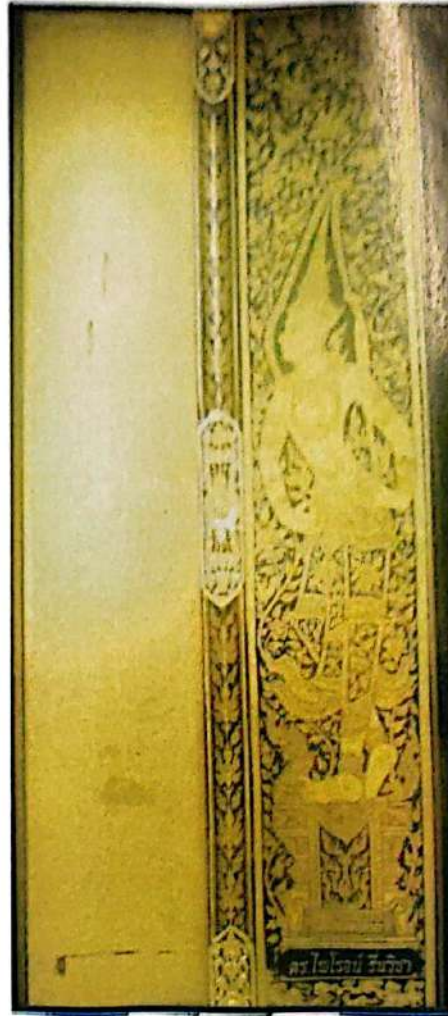

เขียนภาพลายรดน้ำบานประตู ณ วัดป่าอม จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ.๒๕๕๑

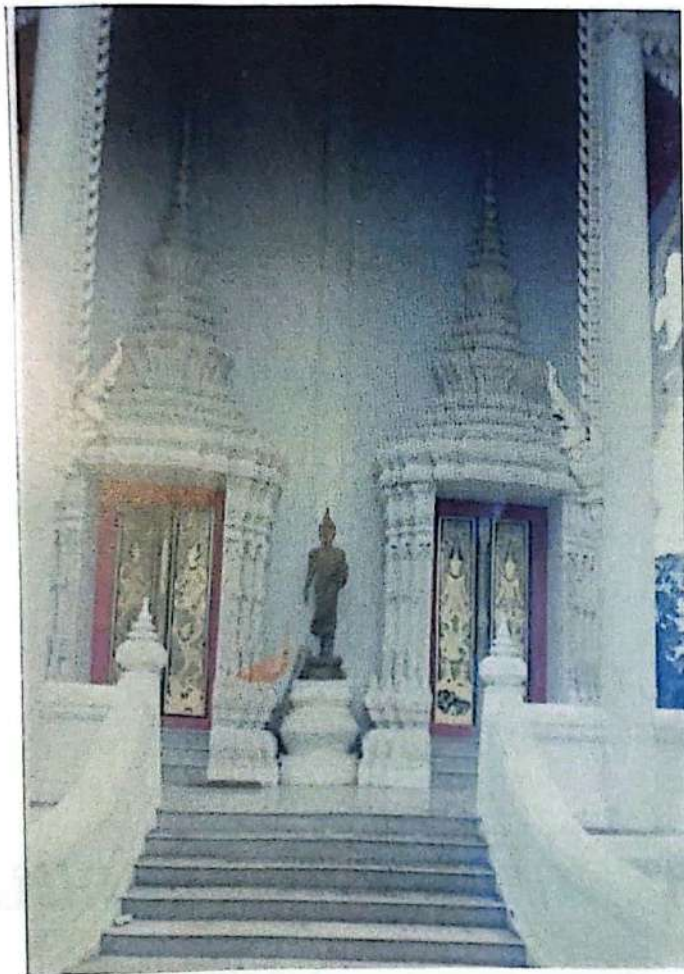

เขียนภาพลายรดน้ำบานประตูโบสถ์ ณ วัดนิคมอำเภอลำปางจังหวัดเพชรบุรี

พ.ศ.๒๕๔๕

ภาพเขียนลายรดน้ำบานประตูหน้าต่างโบสถ์ ณ วัดสระพัง จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ.๒๕๕๔ - ปัจจุบัน

ภาพเขียนลายรดน้ำบานประตูหน้าต่างโบสถ์ ณ วัดม่วงงาม จังหวัดเพชรบุรี

พ.ศ.๒๕๔๒

**ผลงานศิลปกรรมการออกแบบ
ในต่างจังหวัด**

เขียนลายรดน้ำบานประตูโบสถ์ วัดเขากรวย จังหวัดสงขลา

ภาพเขียนลายรดน้ำบานประตูโบสถ์ ณ วัดบुकคโล จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ผลงานด้านวิจัยและวิชาการ

นำเสนอผลงานวิจัยร่วมกับสถาบันวิจัยและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

เป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านศิลปะการออกแบบลายรดน้ำ แก่นักเรียนโรงเรียนวัดดอน
ไก่อ่เตี้ย เนื่องในงานวันวิทยาศาสตร์ถอดรหัสงานลายรดน้ำ จนนักเรียนสามารถสร้างสรรค์
ผลงานเข้าประกวดได้รับรางวัลที่ ๑ ระดับประเทศ ที่เมืองทองธานี

โครงการเสริมสร้างสืบทอดมรดกทางศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน
การสาธิตงานศิลปกรรมสกุลช่างพื้นบ้านเมืองเพชรบุรี (การเขียนภาพจิตรกรรมลายรดน้ำ)
โดยนายธำนิทร์ ชื่นใจ ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนครคีรี
ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ (วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๓)

โครงการเสริมสร้างสืบทอดมรดกทางศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน
การสาธิตงานศิลปกรรมสกุลช่างพื้นบ้านเมืองเพชรบุรี (การเขียนภาพจิตรกรรมลายรดน้ำ)
โดยนายธานินทร์ ชื่นใจ ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนครคีรี
ปิงปประมาณ ๒๕๕๔ (วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔)

วิทยากรบรรยายบนเวที ในงานสุดยอดศิลปหัตถกรรม ณ ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพ
ระหว่างประเทศ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยุธยา

วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา การเขียนลายรดน้ำให้กับผู้ปกครองของเยาวชน ณ
วัดเขาสมอระบัง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

วิทยากรถ่ายทอดความรู้การเขียนลายรดน้ำ แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร
ณ วัดเกาะ อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

เข้าร่วมกิจกรรมสืบสานสกุลช่างเมืองเพชร โดยจัดการอบรมนักเรียน
โรงเรียนวัดเขาสมอระบัง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

โรงเรียนเทศบาล ๓ วัดจันทราวาส เชิญเป็นวิทยากร
ให้ความรู้งานลายรดน้ำ แก่นักเรียน โรงเรียนเทศบาล ๓ วัดจันทราวาส
อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

โรงเรียนวัดดอนไก่เตี้ย เชิญเป็นวิทยากร ให้ความรู้แก่นักเรียน ในงานวันวิทยาศาสตร์
ณ โรงเรียนวัดดอนไก่เตี้ย อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

เข้าร่วมโครงการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อหนุนเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โดย
 เครือข่ายครู เครือข่ายงานสกุลช่างเมืองเพชรบุรี และทุนในพื้นที่
 ณ โรงเรียนวัดเพ็รียง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

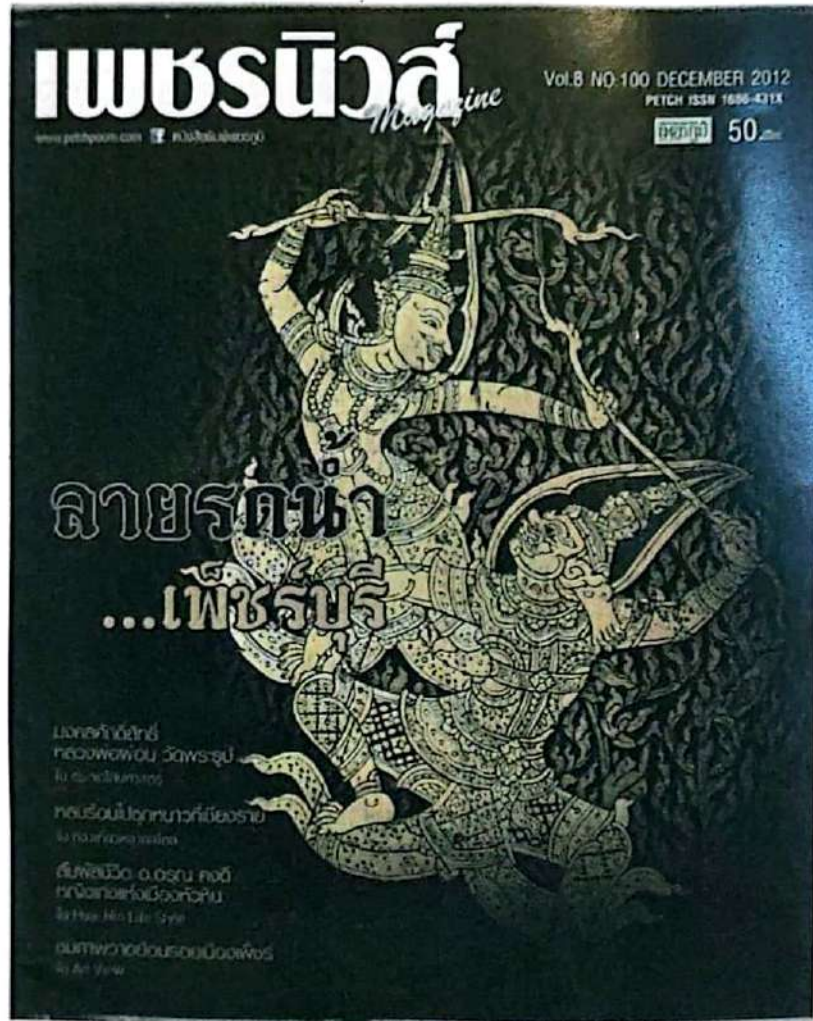

เป็นวิทยากรในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาเครือข่ายทุนในพื้นที่ เพื่อหนุนเสริมการเรียนรู้
 นักเรียน/โรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี” ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ผลงานด้านตำรา/บทความ

หนังสือการผลิตงานโดยใช้การเขียนลวดรักปิดทองและลายรดน้ำแบบอนุรักษ์
 โดยนายธานินทร์ ชื่นใจ ให้คำแนะนำและอธิบายขั้นตอนในการทำลายรดน้ำ
 เป็นวิทยาทาน

วารสารเพชรนิวส์ ฉบับลายรดน้ำ

ภาพขั้นตอนการทำ

วิธีการทำวารสารหน้ามีดังนี้คือบนโต๊ะเขียน
 ลาย ซึ่งเขียน ลายด้วยปากกาสีน้ำเงินหรือสีน้ำ
 สดจนหมดแล้ว จึงต้องนำกระดาษสีน้ำตาล
 100 กรัม เช่น กระดาษหีบ พลาสติก มีสีน้ำตาล
 มาซ้อนหน้าเป็นป้ายกระดาษ จากนั้นก็ใช้สี
 สดหรือสีน้ำเงิน เช่น น้ำกวระพาดไล่ตามลาย
 ที่เขียน การเขียนลายด้วยปากกาสีน้ำเงินเป็น
 รูปวาดต่าง ๆ นำขึ้นกระดาษสีน้ำตาลแล้วเขียน
 ไล่ตัวสีที่ถาด และนำกระดาษสีน้ำตาลมา
 ล้างสี ล้างสีของกระดาษสีน้ำตาลไว้ให้แห้งแล้วใช้

ใช้กระดาษสีน้ำตาลติดบนกระดาษขาว
 นำกระดาษสีที่เขียนลายและกระดาษลาย
 แล่นไป ใช้สีน้ำตาลของกระดาษสีน้ำตาล
 ติดกระดาษบนกระดาษสีน้ำตาลแล้ว นำ
 ป้ายกระดาษสีน้ำตาล ซึ่งจะมีลายตาม
 ลายที่เขียนไว้ จากนั้นใช้ปากกาสีน้ำตาลเขียน
 ลายตามรอยที่เขียนไว้ให้ชัดเจน เมื่อเขียนตาม
 ลายแล้วเสร็จแล้วจะใช้กระดาษขาวมาปิด
 ที่ด้านหลังของกระดาษ เช่น ใช้กระดาษสีน้ำตาล
 จากนั้นก็ใช้สีน้ำตาลไล่สีสีน้ำตาลที่เขียน
 กับไม้เพื่อไล่สีสีน้ำตาลให้เป็นก้อน เมื่อสี

กับกับสีน้ำตาลก็ใช้สีน้ำตาลมาไล่สีสีน้ำตาล
 ใช้กระดาษสีน้ำตาลติดบนกระดาษขาว
 ไล่สีสีน้ำตาลที่เขียนลายและกระดาษลาย
 แล่นไป ใช้สีน้ำตาลของกระดาษสีน้ำตาล
 ติดกระดาษบนกระดาษสีน้ำตาลแล้ว นำ
 ป้ายกระดาษสีน้ำตาล ซึ่งจะมีลายตาม
 ลายที่เขียนไว้ จากนั้นใช้ปากกาสีน้ำตาลเขียน
 ลายตามรอยที่เขียนไว้ให้ชัดเจน เมื่อเขียนตาม
 ลายแล้วเสร็จแล้วจะใช้กระดาษขาวมาปิด
 ที่ด้านหลังของกระดาษ เช่น ใช้กระดาษสีน้ำตาล
 จากนั้นก็ใช้สีน้ำตาลไล่สีสีน้ำตาลที่เขียน
 กับไม้เพื่อไล่สีสีน้ำตาลให้เป็นก้อน เมื่อสี

38 PETCHNEWS

วารสารเพชฌนิวส์ ฉบับลายรดน้ำ

the wooden panel or bamboo box, three coats of black lacquer, a resin from a plant growing in the north of Thailand. Subsequently, the drawing is traced, and with a yellow-gummy paint. The parts which have to remain black are covered. The next process is to give a thin coat of lacquer over the surface, and when it is semi-dry, gold leaves are applied over the whole surface. After about twenty hours the work is washed with water. This craft embellishes gate panels and window panels of many temples in Thailand.

Mr. Thanin Chuenjai was born in Thailand in 1969. He studied at the Technical College in Ratchaburi and at the Poh Chang Campus of Rajabhat University in Bangkok.

In 1998 he was awarded the title 'Master Craftsman of Phetchaburi'. In 2011 Mr. Thanin Chuenjai was given the

'The Best Father Award' in preserving and promoting this craft skill by the Phetchaburi Rajabhat University. In 2012 he was named a 'Thai Master Craftsman' by SACT (Support the Arts and Crafts International Centre of Thailand).

..Mr. Thanin

Chuenjai

was named a

'Thai Master

Craftsman...

”

หนังสือเผยแพร่ผลงานลายรดน้ำ เผยแพร่ ณ ประเทศอินเดีย

หนังสือเผยแพร่ของกรมศิลปากร เรื่อง งานช่างพื้นบ้าน

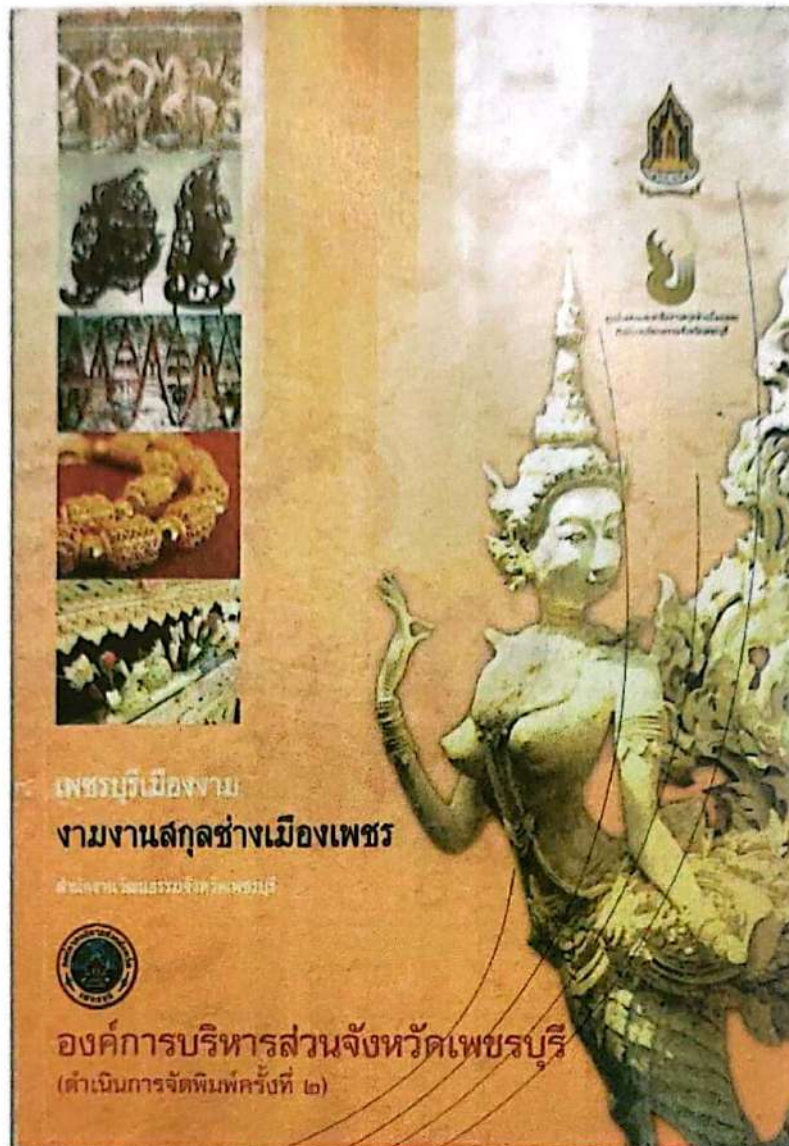
บทความในหนังสือพิมพ์ปฏิรูป คอลัมน์ ร้อยเรื่องเมืองเพชร ฉบับ ๑-๑๕/๐๓/๕๖

หนังสือพิมพ์ข่าวสดเยาวชน
คอลัมน์ ลูกพริบพรี สานสกุลช่าง

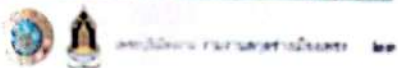
หนังสือเพชรบุรีเมืองงาม สกุลช่างเมืองเพชร

วัฒนธรรม

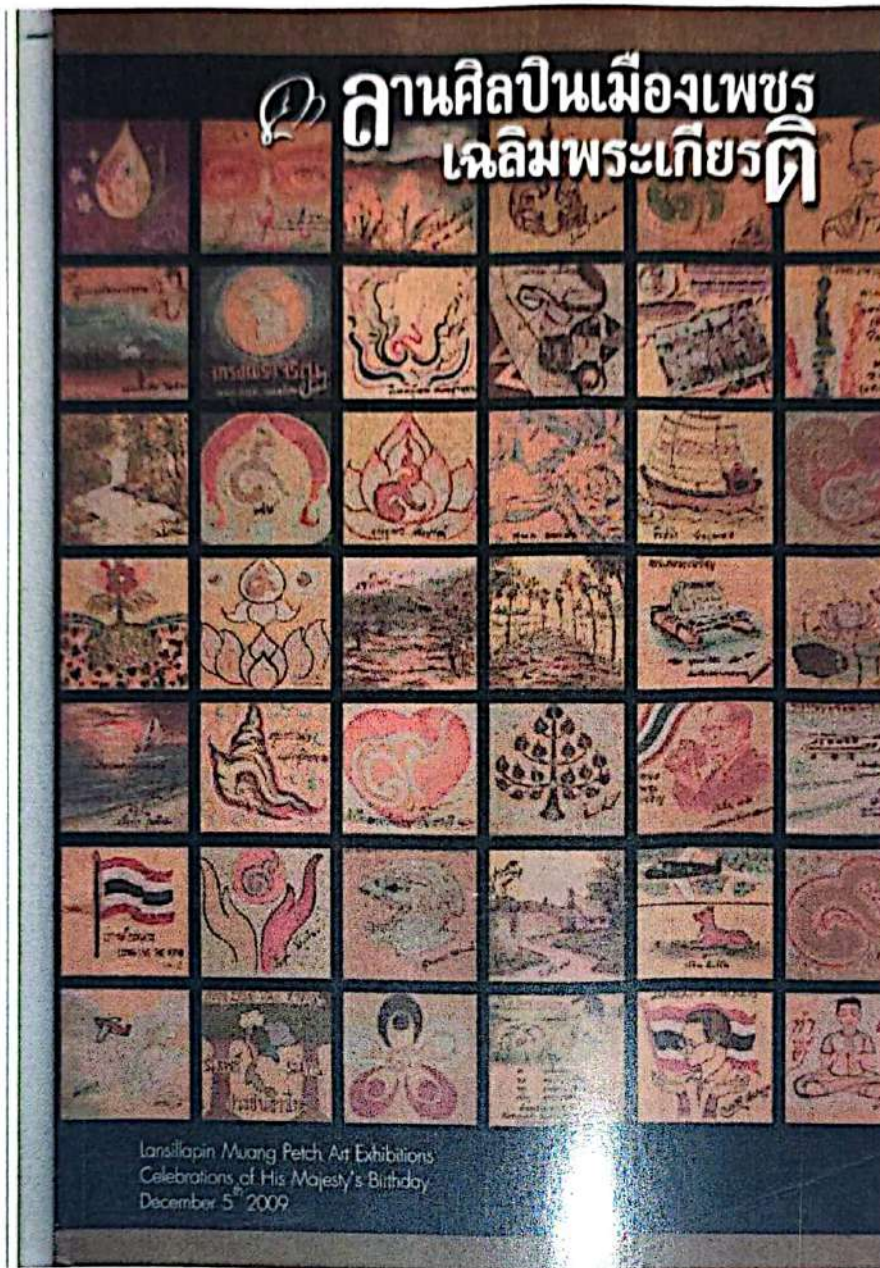
ชาวน้ำ คือวิถีการเดินเรือกรรมในลุ่มน้ำโขงตอนบน
ตั้งแต่ปากน้ำโขงถึงปากน้ำโขงตอนล่าง ซึ่งหมายถึง
พื้นที่ลุ่มน้ำโขงตอนบน

ศิลปะการเดินเรือชาวน้ำเริ่มมีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย
และในสมัยสุโขทัย และเจริญสูงสุดในสมัยกรุงศรีอยุธยา ต่อมา
กาลล่วงมานานกว่า ๕๐๐ ปี ชาวน้ำชาวน้ำส่วนใหญ่ก็เดินเรือขาย
พื้นดินในลุ่มน้ำโขง ซึ่งมีทำเนียบชาวน้ำที่สำคัญมีดังนี้ การทำกินใน
ภายหลัง การขายพื้นดินชาวน้ำต่างถิ่น การค้าขายเป็นสินค้า
อย่างหนึ่ง กับพื้นดินทำกินอย่างหนึ่ง นับเป็นฐานรากของเมืองมา
แต่แรกคิดค้นทำเกษตรกรรมได้คนได้ทำกินในลุ่มน้ำโขง
ที่ประจำพระธาตุสำคัญก่อน เพราะดินแดนลุ่มน้ำโขงตอนบน
มีสินค้าอย่างหนึ่ง คือข้าวสุกในวังหลวงก่อน กล่าวได้ว่าชาวน้ำ
ผู้นำพาคนเดินเรือลุ่มน้ำโขงมาตั้งถิ่นฐานและตั้งเมืองพระธาตุ
สำคัญ และอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงมีโอกาสได้คิดค้นสิ่งใหม่ได้ตลอดเวลา
ส่วนพื้นดินทำกินก็ขึ้นกับสิ่งปลูกสร้างหรือพระธาตุสำคัญจึงได้มี
เป็นต้น การเดินเรือชาวน้ำในลุ่มน้ำโขงตอนบนที่เป็นลุ่มน้ำโขง
ประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวเนื่องกัน ชาวน้ำและพระธาตุสำคัญ ๆ คือทำกิน

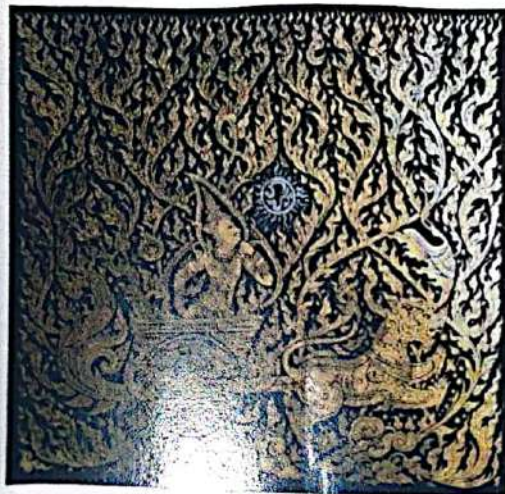
ชาวน้ำในลุ่มน้ำโขงตอนบน

หนังสือเพชรบุรีเมืองงาม สกุลช่างเมืองเพชร

วารสาร ลานศิลป์เมืองเพชรเฉลิมพระเกียรติ

พาทธรรณู สมศรี
 ชื่อผลงาน ไม้สัก
 แนวคิด -
 เทคนิค -
 ขนาดผลงาน -

Signature

พาทธรรณู ชื่นใจ
 ชื่อผลงาน ไม้สัก
 แนวคิด -
 เทคนิค ไม้สัก
 ขนาดผลงาน 64 x 66 ซม.สีเงิน

8 วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม
 อุดรธานี 21

วารสาร ลานศิลปนิพนธ์เมืองเพชรเฉลิมพระเกียรติ

บทสัมภาษณ์
กมลวรรณ วัฒนพานิช

'เหลือใจ-แดง' แรงฤทธิ์ในงานจิตรกรรมไทย

กมลวรรณ วัฒนพานิช เป็นศิลปินชาวไทยที่มีชื่อเสียงในแวดวงศิลปะร่วมสมัย เธอเกิดเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2518 ที่จังหวัดเชียงใหม่ จบการศึกษาด้านศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยศิลปากร และจบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาจิตรกรรม จากมหาวิทยาลัยศิลปากร เธอมีผลงานศิลปะที่โดดเด่นในสไตล์ที่ผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมไทยและสากล โดยใช้เทคนิคการเขียนสีและเทคนิคการผสมผสานวัสดุต่างๆ ในการสร้างสรรค์ผลงาน

เธอได้มีโอกาสไปศึกษาต่อที่ต่างประเทศในช่วงปี 2000-2005 ที่ประเทศฝรั่งเศส เธอได้สัมผัสกับศิลปะและวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากบ้านเกิด ซึ่งส่งผลต่อสไตล์การเขียนของเธอเป็นอย่างมาก เธอได้เรียนรู้เทคนิคการเขียนสีและเทคนิคการผสมผสานวัสดุต่างๆ จากศิลปินชาวฝรั่งเศส และนำกลับมาพัฒนาต่อยอดในสไตล์ของตนเอง

เธอได้มีโอกาสไปแสดงนิทรรศการเดี่ยวครั้งแรกที่หอศิลป์แห่งชาติ กรุงเทพฯ ในปี 2010 และหลังจากนั้นเธอก็ได้มีโอกาสไปแสดงนิทรรศการเดี่ยวที่ต่างประเทศอีกหลายครั้ง เธอได้มีโอกาสไปแสดงนิทรรศการเดี่ยวที่หอศิลป์แห่งชาติ กรุงเทพฯ ในปี 2010 และหลังจากนั้นเธอก็ได้มีโอกาสไปแสดงนิทรรศการเดี่ยวที่ต่างประเทศอีกหลายครั้ง เธอได้มีโอกาสไปแสดงนิทรรศการเดี่ยวที่หอศิลป์แห่งชาติ กรุงเทพฯ ในปี 2010 และหลังจากนั้นเธอก็ได้มีโอกาสไปแสดงนิทรรศการเดี่ยวที่ต่างประเทศอีกหลายครั้ง

ผลงาน 'เหลือใจ-แดง' ของกมลวรรณ วัฒนพานิช

กมลวรรณ วัฒนพานิช ศิลปินแห่งชาติ

กมลวรรณ วัฒนพานิช เป็นศิลปินชาวไทยที่มีชื่อเสียงในแวดวงศิลปะร่วมสมัย เธอเกิดเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2518 ที่จังหวัดเชียงใหม่ จบการศึกษาด้านศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยศิลปากร และจบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาจิตรกรรม จากมหาวิทยาลัยศิลปากร เธอมีผลงานศิลปะที่โดดเด่นในสไตล์ที่ผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมไทยและสากล โดยใช้เทคนิคการเขียนสีและเทคนิคการผสมผสานวัสดุต่างๆ ในการสร้างสรรค์ผลงาน

เธอได้มีโอกาสไปศึกษาต่อที่ต่างประเทศในช่วงปี 2000-2005 ที่ประเทศฝรั่งเศส เธอได้สัมผัสกับศิลปะและวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากบ้านเกิด ซึ่งส่งผลต่อสไตล์การเขียนของเธอเป็นอย่างมาก เธอได้เรียนรู้เทคนิคการเขียนสีและเทคนิคการผสมผสานวัสดุต่างๆ จากศิลปินชาวฝรั่งเศส และนำกลับมาพัฒนาต่อยอดในสไตล์ของตนเอง

เธอได้มีโอกาสไปแสดงนิทรรศการเดี่ยวครั้งแรกที่หอศิลป์แห่งชาติ กรุงเทพฯ ในปี 2010 และหลังจากนั้นเธอก็ได้มีโอกาสไปแสดงนิทรรศการเดี่ยวที่ต่างประเทศอีกหลายครั้ง เธอได้มีโอกาสไปแสดงนิทรรศการเดี่ยวที่หอศิลป์แห่งชาติ กรุงเทพฯ ในปี 2010 และหลังจากนั้นเธอก็ได้มีโอกาสไปแสดงนิทรรศการเดี่ยวที่ต่างประเทศอีกหลายครั้ง เธอได้มีโอกาสไปแสดงนิทรรศการเดี่ยวที่หอศิลป์แห่งชาติ กรุงเทพฯ ในปี 2010 และหลังจากนั้นเธอก็ได้มีโอกาสไปแสดงนิทรรศการเดี่ยวที่ต่างประเทศอีกหลายครั้ง

วารสารเนชั่น คอลัมน์ รายงานพิเศษ จิตรกรรมไทย เรื่อง เหลือใจ+แดง แรงฤทธิ์ สะท้อนสังคมผ่านงานจิตรกรรม

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่ได้รับการยกย่อง

ทูลเกล้าฯ ถวายงานลายรดน้ำ ชื่อว่า “ภาพเทพอวยพร”
แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ โดยผ่านผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี

การถวายการแสดงผลงานลายรดน้ำแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
พร้อมกับคณะท่านทูตมาดุงงานจังหวัดเพชรบุรี ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ถวายเป็นงานแสดงงานลายรดน้ำ แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
พร้อมกับคณะท่านทูต ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ทูลเกล้าฯ ถวายงานลายรดน้ำ ชื่อภาพว่า “ภาพเทพจงรักภักดี”
แต่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ฉายการแสดงผลงานลายรดน้ำ แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
พร้อมกับคณะท่านทูต ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ทูลเกล้าฯ ถวายงานลายรดน้ำ ชื่อภาพว่า “ภาพเทพจงรักภักดี”
แต่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมกษมาธิ์ ได้พระราชทานของที่ระลึก
ให้แก่ นายธานินทร์ ชื่นใจ ณ วัดคงคาราม อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

การถวายการแสดงลายรดน้ำ แต่พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าศรีรัศมิ์
พระวรชายาฯ ณ ตำบลเจ็ดเสมียน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

ทูลเกล้าฯ ถวายงานลายรดน้ำมีชื่อว่า “กินรี”
แด่พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ
ณ ตำบลเจ็ดเสมียน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

การแสดงผลงานลายรดน้ำ ให้แก่องคมนตรีสรยุทธ จุลานนท์
ในงานอาเซียนสัมพันธ์
ณ วัดพระพุทธไสยาสน์ (วัดพระนอน) อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

การแสดงผลงานลายรดน้ำ ให้แก่องคมนตรีธานินทร์ กรัยวิเชียร ในงานสุดยอด
ศิลปหัตถกรรม ณ ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นายธานินทร์ ชื่นใจ ได้มอบของที่ระลึก ให้แก่นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์
อดีตนายกรัฐมนตรี ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

เข้าร่วมงานโครงการ SML ๔ ภาค สาธิตลายรดน้ำและต้อนรับ
 ศ.ดร.สุชาติ ธานีธำรงเวช
 ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ดร. โสมสุดา สัตย์วิเศษย์ มอบของที่ระลึกให้แก่ นายธานินทร์ ชื่นใจ
 ซึ่งได้เข้าร่วมสาธิตงานลายรดน้ำ ในงานวันอนุรักษ์มรดกไทย
 ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรุงเทพฯ

รองผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี ได้มอบเกียรติบัตรให้แก่นายธานินทร์ ชื่นใจ
ในงานนิทรรศการทัศนศิลป์เทิดพระเกียรติ ๘๔ พรรษา ของกลุ่มครุศิลป์เมืองเพชร
บุรี สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี

ได้รับโล่เชิดชูเกียรติ คุณพ่อดีเด่นผู้ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
ในงานอาเซียนสัมพันธ์ วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ พร้อมกับ
ศาสตราจารย์ชานล้อม เพ็งแก้ว และอาจารย์สัณฐาน ถิรมนัส
ณ วัดพระพุทธไสยาสน์ (วัดพระนอน) อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ได้รับรางวัลเกียรติบัตรพอดิเด่น ในงานวันพ่อแห่งชาติ

วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

ณ โรงเรียนวัดดอนไก่อติ้ว

ผลงานสร้างสรรค์

ภาพการตกแต่งลายรดน้ำบนเครื่องปรับอากาศ

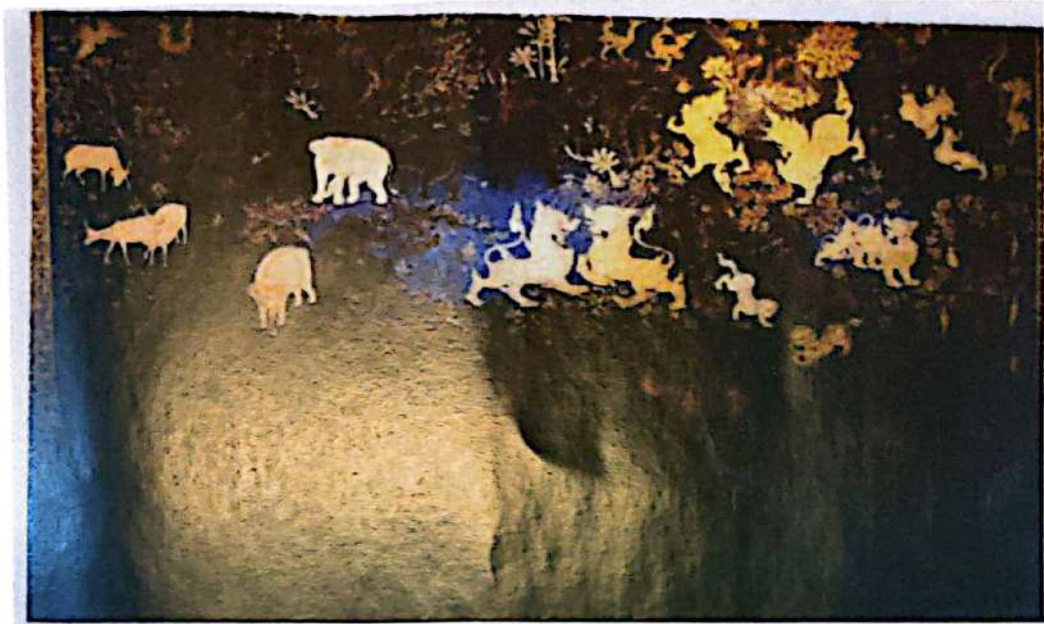
การตกแต่งลวดลายบนกำแพง

การบันทึกเทปโทรทัศน์ รายการ คนสู้ชีวิต โดย
นายคำรณ หว่างหวังศรี

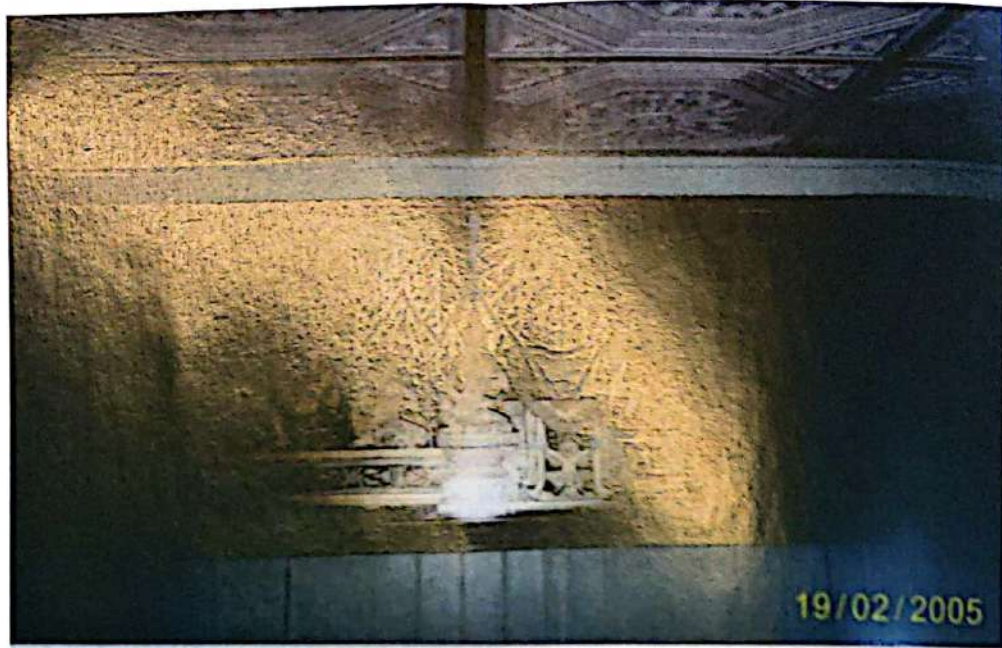
ช่างธำนิษฐ ชื่นใจ เป็นตัวแทนจังหวัดเพชรบุรีจัดแสดงงานที่
ประเทศสิงคโปร์

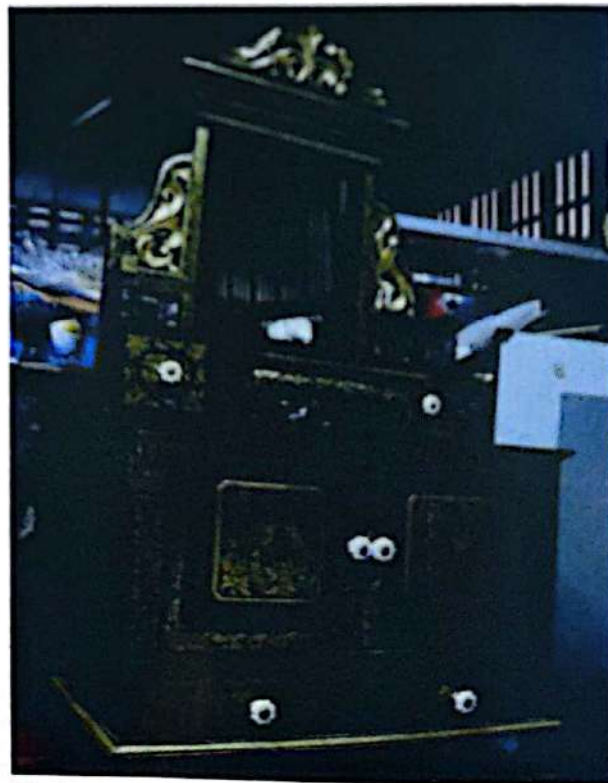
วัดมหาธาตุวรวิหาร (ลายรดน้ำ “กำมะลอ” ปิดทองใส่สีส่น)

วัดสระพัง (สีอะคิลิคทองคำ)

ภาพเขียนถวายเป็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ในนามของข้าราชการ จังหวัดเพชรบุรี

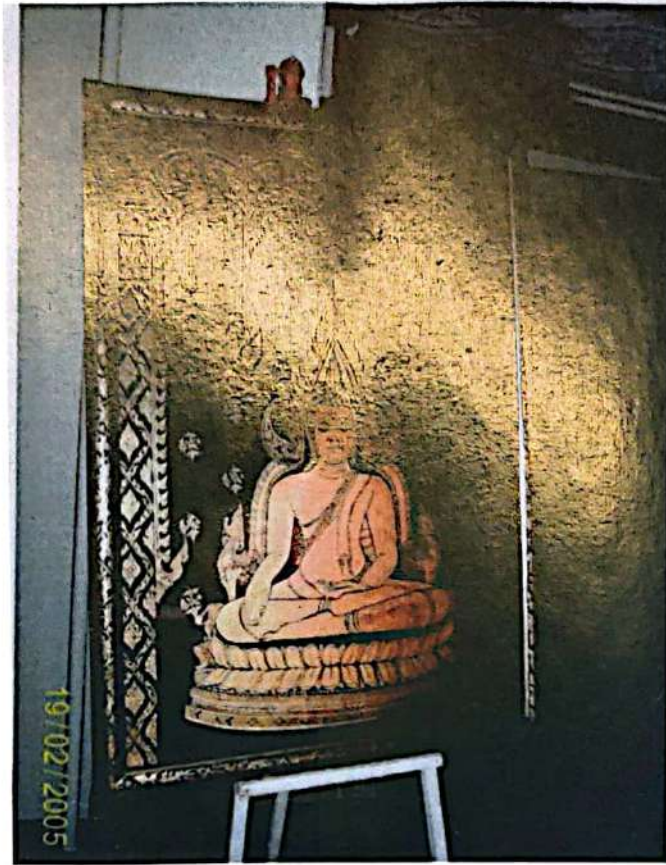
ตู้วัดชายนา

วัดชีว้ประเสริฐ

วัดป้อม

พระพุทธรชินราช (ข้าราชการสถานทูตอเมริกา)

ภาพกิเลน (ผู้ประสงค์ พิฑูรกิจจา)//นำไปมอบให้ประเทศจีน

ภาพนักกษัตริย์ปีเกิด (ครอบครัวพิริยะศุภกิจ)//พื้นถมแดง

คณะกรรมการในการถอดองค์ความรู้จากผู้ได้รับปริญญาเกิตติมศักดิ์

1.	รศ.ดร.กาญจนา	บุญส่ง	ประธานกรรมการ
2.	ผศ.พจนารถ	บัวเขียว	รองประธานกรรมการ
3.	ผศ.รพีพรรณ	เทียมเดช	กรรมการ
4.	อาจารย์อุบลวรรณ	สวนมาลี	กรรมการ
5.	อาจารย์แสนประเสริฐ	ปานเนียม	กรรมการและเลขานุการ
6.	นางสาวเรณู	พุลพิว	ผู้ช่วยเลขานุการ

สำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

“งานล่องเรือปิดทองและถวายรัตนน้ำนั้น
แต่เดิมผู้คนมักละทิ้งไปว่าอะหนบได้
แต่ในอุ้งอ่าวอารามเท่านั้น หากแต่มีผู้ที่
ติดอะอนุรักษงานศิลปะแบบงนี้ได้นำ
เอาวิธีการล่องเรือปิดทอง และเขียนลาย
รัตนน้ำ มาสร้างสรรค้งานศิลปะเพื่อใช้
ตกแต่งบ้านเรือน ถึงเกิดเป็นงานที่มี
ความงดงามทรงคุณค่าแบบไทย ๆ เป็น
ที่นิยมกันต่อมา”

PBRU PHETCHABURI ARC

1000176614